

Ełk, dn. 23.07.2015 r.

R.6341.5.27.2015

D e c y z j a

Na podstawie art. 37 pkt 1, 4 i 5, art. 122 ust. 1 pkt 1, art. 127 ust. 1 i 2, art. 128 ust. 3, art. 131 pkt 1, 2 i 2a, art. 135, art. 136, art. 138 ust. 1, art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo Wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 poz. 145 z późn. zm.) i art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) po rozpatrzeniu wniosku Pana Janusza Matysiaka i Pana Lecha Kotarskiego

o r z e k a m

I. Wygasić decyzję Starosty Ełckiego, znak: R.6223-139/04/05 z dnia 23.05.2005 r. dla Małej Elektrowni Wodnej s.c. Janusz Matysiak, Lech Kotarski, 19-321 Nowa Wieś Ełcka, ul. Małeckich 2 na piętrzenie wody w rzece Ełk w miejscowości Nowa Wieś Ełcka i jej pobór dla potrzeb małej elektrowni wodnej.

II. Udzielić pozwolenia wodnoprawnego Panu Januszowi Matysiakowi i Panu Lechowi Kotarskiemu w zakresie:

- II.1.** Piętrzenie wody rzeki Ełk – jaz piętrzący w miejscowości Nowa Wieś Ełcka, celem wytworzenia energii elektrycznej.
- II.2.** Pobór wody dla potrzeb elektrowni wodnej w ilości maksymalnej $Q_{\max} = 4,88 \text{ m}^3/\text{s}$ przy zachowaniu nienaruszalnego przepływu biologicznego $Q_{\text{nh}} = 0,98 \text{ m}^3/\text{s}$.
- II.3.** Zatwierdzenie instrukcji gospodarowania wodą na jazie piętrzącym i ujęciu wodnym na Małą Elektrownię Wodną Nowa Wieś Ełcka – rzeka Ełk w km 47+400 sporządzoną przez mgr inż. Władysława Matkowskiego–Zakład Usług Projektowo-Technicznych „PROJMEŁ” 16-400 Suwałki, ul. Pułaskiego 60/21.
- II.4.** Maksymalny poziom piętrzenia wody na jazie wynosić będzie:
 - 119,70 m npm. w okresie od 01 listopada do 15 marca
- odczyt na łacie 9,70
 - 119/60 m npm. w okresie od 16 marca do 31 października
- odczyt na łacie 9,60 m
- II.5.** Urządzenia pomiarowe w postaci łąty wodowskazowej i klamry zamontowane na prawym przyczółku ujęcia wody na MEW z oznaczonymi poziomami dozwolonych piętrzeń, należy utrzymywać we właściwym stanie technicznym.
- II.6.** Gospodarowanie wodą na jazie piętrzącym powinno odbywać się zgodnie z zasadami określonymi w „Instrukcji gospodarowania wodą na jazie piętrzącym i ujęciu wodnym na Małą Elektrownię Wodną Nowa Wieś Ełcka – rzeka Ełk w km 47+400.”

III. Położenie urządzenia wodnego – współrzędne geograficzne:

- Upust młyński na MEW Nowa Wieś Ełcka – N: 53°46'20" E: 22°19'49"
- Jaz 2 przęsłowy piętrzący wodę – N: 53°46'21" E: 22°19'54"

IV. Uprawnieni zobowiązani są do:

- Utrzymywania we właściwym stanie koryta rzeki a w szczególności :
 - ✓ usuwania zanieczyszczeń ze światła jazu i kraty wlotowej do elektrowni,
 - ✓ usuwania roślin korzeniących się w jazie i przyczółkach,
 - ✓ partycypacji rzeczowej lub finansowej w kosztach utrzymania rzeki Ełk w zasięgu cofki na zasadach określonych w porozumieniu z właścicielem rzeki Ełk,

- ✓ naprawy uszkodzeń skarp rzeki powstałych w wyniku piętrzenia,
 - W okresie zimy zapewnić bezpieczne przepuszczenie kry lodowej i śryżu do koryta rzeki poniżej jazu i ujęcia na MEW.
 - W czasie spływu wielkich wód umożliwić przepływ pełnym światłem czynnym jazu i upustu jałowego na MEW.
 - Za piętrzenie wody zgodne z warunkami zawartymi w pozwoleniu wodnoprawnym odpowiada zakład posiadający to pozwolenie. Zakład ten ponosi również odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku gospodarowania wodą niezgodnego z pozwoleniem wodnoprawnym.
- V. W przypadku spowodowania ewentualnych szkód przy eksploatacji ww. urządzenia wodnego uprawniony we własnym zakresie poniesie odszkodowanie na rzecz osób i instytucji poszkodowanych.
- VI. W razie stwierdzenia, że zakład zmienił cel, i zakres korzystania z wody lub warunki wykonywania uprawnień ustalonych w decyzji, pozwolenie może być cofnięte bez odszkodowania.
- VII. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wody jest ważne od dnia uprawnomocnienia się niniejszej decyzji do dnia **31 lipca 2035 roku**.
- VIII. Pozwolenie wodnoprawne nie rodzi praw do nieruchomości i urządzeń wodnych koniecznych do jego realizacji, oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich przysługujących wobec tych nieruchomości i urządzeń.

UZASADNIENIE

Pan Janusz Matysiak i Pan Lech Kotarski, wystąpili dnia 14.05.2015 r. z wnioskiem do Starosty Ełckiego o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód powierzchniowych rzeki Ełk w km 47+400, do celów energetycznych Małej Elektrowni Wodnej w Nowej Wsi Ełckiej, dz. nr 74, obręb Nowa Wieś Ełcka, gmina Ełk oraz zatwierdzenie instrukcji gospodarowania wodą na jazie piętrzącym i ujęciu wodnym na Małą Elektrownię Wodną Nowa Wieś Ełcka – rzeka Ełk w km 47+400.

Do wniosku, zgodnie z wymogami art. 131 ust. 2 pkt 1 i ust. 2a ustawy Prawo wodne, załączono:

- „Operat wodnoprawny na szczególne korzystanie z wód powierzchniowych rzeki Ełk w km 47+400 do celów energetycznych Małej Elektrowni Wodnej Nowa Wieś Ełcka”, opracowany przez mgr inż. Władysława Matkowskiego – Zakład Usług Projektowo-Technicznych „PROJMEL” 16-400 Suwałki, ul. Pułaskiego 60/21, kwiecień 2015 r.
- „Instrukcję gospodarowania wodą na jazie piętrzącym i ujęciu wodnym na Małą Elektrownię Wodną Nowa Wieś Ełcka – rzeka Ełk w km 47+400”, opracowaną przez mgr inż. Władysława Matkowskiego – Zakład Usług Projektowo-Technicznych „PROJMEL” 16-400 Suwałki, ul. Pułaskiego 60/21, maj 2015 r.

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie w dniu 20.05.2015 r. zostało przesłane do ustalonych stron postępowania oraz podane do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie zawiadomienia na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Ełku i Urzędzie Gminy w Ełku a także w Biuletynie Informacji Publicznej, zapewniając stronom dostęp do akt.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego wpłynęły do tutejszego urzędu trzy wnioski dotyczące powyższej sprawy tj.:

1. Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ełku, znak: MUW.DE-6011/34/2015 z dnia 02.06.2015 r. o ujęcie w nowej decyzji pkt. 4 z poprzedniej decyzji znak: R.6223-139/04/05 z dnia 23.05.2005 r. tj. utrzymywanie we właściwym stanie koryta rzeki a w szczególności :

- Usuwanie zanieczyszczeń ze światła jazu i kraty wlotowej do elektrowni,
- Usuwanie roślin korzeniących się w jazie i przyczółkach,

- Partycypacji rzeczowej lub finansowej w kosztach utrzymania rzeki Ełk w zasięgu cofki na zasadach określonych w porozumieniu z właścicielem rzeki Ełk,
- Naprawy uszkodzeń skarp rzeki powstałych w wyniku piętrzenia.

2. Przewodniczącego Rady Gminy Ełk Pana Mirosława Radywoniuka z dnia 01.06.2015 r. (data wpływu 02.06.2015 r.) z prośbą o otwieranie jednej ze śluz przy miejscu zwyczajowo wykorzystywanym do kąpeli przez mieszkańców sołectwa Nowa Wieś Ełcka, znajdującym się w ujęciu wodnym na Małej Elektrowni Wodnej Nowa Wieś Ełcka. Jego zdaniem zamknięcie ww. śluzy powoduje ciągłą degradację środowiska oraz eutrofizację rzeki.

3. Wójta Gminy Ełk z dnia 01.06.2015 r. (data wpływu 02.06.2015 r.) w sprawie zobowiązania w pozwoleniu wodnoprawnym Pana Janusza Matysiaka i Pana Lecha Kotarskiego do ponoszenia wszelkich kosztów związanych z naprawą i remontem jazu w Nowej Wsi Ełckiej oraz partycypowania w kosztach w razie remontów kapitalnych jazu.

W związku z powyższym organ pismem z dnia 03.06.2015 r. poprosił strony o ustosunkowanie się w terminie 7 dni do powyższych kwestii.

Mając na względzie zapisy art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.) oraz powyższe pismo organ postanowieniem z dnia 03.06.2015 r. zawiadomił strony o braku możliwości rozpatrzenia złożonego wniosku w terminie przewidzianym w art. 35 Kpa i wyznaczył nowy termin rozpatrzenia do dnia 30.06.2015 r.

W odpowiedzi na powyższe wnioskodawcy zawarli swoje stanowisko w pismach z dnia 15.06.2015 r., które przedstawia się następująco. Eutrofizacja rzeki jest spowodowana przede wszystkim występującymi w wodach zanieczyszczeniami w postaci fosforanów i azotanów (pochodzących z detergentów). Sytuacja ta najprawdopodobniej wynika z przesiąkania tych substancji przez grunt z okolicznych nie podłączonych do kanalizacji gospodarstw domowych, nie jest natomiast powodowana zamknięciem śluzy. Przepuszczanie większych ilości wody (szczególnie w okresie letnim) może spowodować gwałtowne obniżenie wody w jeziorze Ełk poniżej poziomu minimalnego dozwolonego dla tego jeziora. W ocenie inwestora zachowywany przepływ wody na tym odcinku rzeki jest wystarczający (obserwacje wieloletnie). Natomiast tworzenie kąpielisk niestrzeżonych w pobliżu urządzeń hydrotechnicznych jest zabronione.

Z operatu wodnoprawnego nie wynika, żeby organ miał nakładać na inwestora obowiązek otwierania jednej ze śluz. Organ nie posiada materiałów dowodowych na podstawie, których mógłby stwierdzić, że zamknięcie śluzy powoduje degradację środowiska. Opinię taką mógłby wydać biegły. Operat wodnoprawny przedstawiony przez inwestora nie daje powodów do domniemania aby wskazane szkody miały miejsce w środowisku i będą generowane w latach następnych. W trakcie trwania poprzedniego pozwolenia do tutejszego urzędu nie wpływały żadne uwagi zainteresowanych mieszkańców wsi dot. kwestii otwierania śluzy w celach rekreacyjnych tj. kąpeli. Nie było również żadnych uwag odnośnie eutrofizacji koryta.

Piętrzenie wody na jazu w Nowej wsi Ełckiej służy przede wszystkim utrzymaniu lustra wody w jeziorze Ełk na odpowiednich poziomach, ochronie środowiska (rezerwat bobrów), zaś właściciele MEW tylko korzystają z wytworzonego w ten sposób piętrzenia do produkcji energii elektrycznej. Gdy zrezygnują z pracy MEW, piętrzenie musi być nadal utrzymywane na odpowiednich poziomach. W związku z tym właściciel jazu zobowiązany będzie do nadzoru nad obiektem i ponoszenia wszystkich kosztów. Wnioskodawcy nie wyrażają zgody na ponoszenie wszelkich kosztów związanych z naprawą i remontem jazu w Nowej Wsi Ełckiej oraz partycypowanie w kosztach w razie remontów kapitalnych jazu. Ich zdaniem ponoszone przez nich koszty związane z codziennym nadzorem, bieżącym utrzymaniem i administrowaniem obiektu są adekwatne do uzyskiwanych przez nich korzyści.

Utrzymanie urządzeń wodnych, względnie partycypacja w kosztach ustalana jest w drodze odrębnej decyzji. Koszty utrzymania urządzenia wodnego dokonuje właściwy starosta na wniosek zainteresowanej strony zgodnie z art. 64 ust. 1a Prawa wodnego. Do wniosku należy dołączyć stosowną dokumentację. Dokumentacja powinna uwzględniać wszystkich użytkowników urządzenia wodnego, którzy odnoszą korzyści lub przyczyniają się do wzrostu tych kosztów a propozycja podziału kosztów utrzymania urządzenia powinna być uzasadniona stanem faktycznym. Wielkość tego obowiązku powinna

być stosowna do uzyskanych korzyści z urządzenia wodnego. Dokumentacja powinna zostać sporządzona przez osobę kompetentną (biegłego w zakresie gospodarki wodnej), który sporządzi stosowną ekspertyzę ustalając właściwy podział utrzymania urządzenia wodnego – jazu. Do złożonego wniosku powinna być dołączona część opisowa dokumentująca czy i w jakim stopniu wzrosły ww. koszty w związku z wykonywaniem uprawnień zawartych w pozwoleniu wodnoprawnym udzielonym MEW. Jak wynika z powyższych uregulowań wodnoprawnych wniosek w sprawie partycypacji kosztów utrzymania jazu może złożyć jedynie właściciel tego urządzenia wodnego. Dokumentacja powinna zawierać rodzaj korzyści odnoszonych przez strony postępowania oraz określać jak się one mają do korzyści odnoszonych przez właściciela urządzenia - jazu na rzece Ełk. W jakim zakresie działalność MEW przyczynia się do wzrostu utrzymania całego jazu.

Organ po zebraniu materiału dowodowego i szczegółowej analizie dokumentacji, posiłkując się zapisem zawartym w operacie wodnoprawnym, iż piętrzenie będzie odbywało się na dotychczasowych warunkach, stwierdził rozbieżności pomiędzy złożoną dokumentacją a ustaleniami wynikającymi z decyzji z dnia 23.05.2005 r. znak: R.6223-139/04/05.

W związku z powyższym w oparciu o art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) wezwano wnioskodawców do uzupełnienia operatu wodnoprawnego oraz instrukcji gospodarowania wodą w poniższych punktach:

- 1) Błędnie określono okres piętrzenia letniego tj. od 15 marca do 31 października a powinno być od 16 marca do 31 października;
- 2) Należy wyjaśnić rozbieżność w wielkości przepływu nienaruszalnego w operacie podana jest wartość $Q_{nh} = 1,01 \text{ m}^3/\text{s}$ zaś w pozwoleniu wodnoprawnym - decyzja z dnia 23.05.2005 r. znak: R.6223-139/04/05, podano wartość $0,98 \text{ m}^3/\text{s}$;
- 3) Operat wodnoprawny i instrukcja określają piętrzenie na łacie przy elektrowni z kolei zgodnie z pkt II.1 ww. decyzji Starosty Ełckiego, właściciel MEW został zobowiązany do zamontowania łaty wodowskazowej przy moście w miejscowości Barany. Identycznie jak w przypadku określenia wysokości piętrzeń na łacie przy elektrowni należy określić poziom wody na łacie przy moście adekwatnie do poziomów piętrzenia na jazie. Należy dołączyć kartę wodowskazu zlokalizowanego na moście w Baranach;
- 4) W części opisowej powstał błąd co do konstrukcji jazu tj. jaz jest 2 przęsłowy i ma 8 zasuw a nie 8 przęsłowy;
- 5) Powyższe uzupełnienie powinno znaleźć odzwierciedlenie w instrukcji gospodarowania wodą;
- 6) Wszelkie poprawki i uzupełnienia nanieść także na elektronicznych nośnikach danych (2 egz. – całość dokumentacji tj. operat, instrukcja i wszelkie załączniki umiejscowić na 1 nośniku).

Wnioskodawcy dokonali uzupełnienia powyższego dnia 07.07.2015 r. wraz z pisemnym wyjaśnieniem. Wielkość przepływu nienaruszalnego określona na $Q_{nh} = 1,01 \text{ m}^3/\text{s}$ w operacie wodnoprawnym obliczona została wg. innego kryterium niż wielkość określona w decyzji 23.05.2005 r. znak R.6223-139/04/05. Ze względu na niewielkie różnice między tymi wartościami przyjmuje się wartość określoną w poprzednim pozwoleniu tj. $0,98 \text{ m}^3/\text{s}$.

Natomiast łata wodowskazowa przy moście w miejscowości Barany, nie może być miernikiem prawidłowości prowadzonych piętrzeń na jazie, a jedynie wskazuje poziom wody w rzece w miejscu pośrednio związanym z piętrzeniem. W 2005 r. funkcjonowanie łaty było uzasadnione prowadzeniem badań położenia lustra wody spiętrzonej na jazie względem poziomu posadzek piwnic budynków położonych w miejscowości Barany. Wyniki badań wykazały, iż stan wody spiętrzonej wynosi 120 m npm Kr., co jest poniżej posadzek piwnic budynków wymienionych w ww. pozwoleniu. W takiej sytuacji wnioskodawcy nie widzą konieczności dalszego administrowania nad tym wodowskazem.

Zgodnie z art. 10 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej obowiązany jest zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W związku z powyższym, pismem z dnia 07.07.2015 r. organ zawiadomił strony o zakończeniu postępowania i możliwości zapoznania się

ze zgromadzoną dokumentacją. Jednocześnie organ postanowieniem z dnia 07.07.2015 r. zawiadomił strony o braku możliwości rozpatrzenia złożonego wniosku w terminie przewidzianym w art. 35 Kpa i wyznaczył nowy termin rozpatrzenia do dnia 24.07.2015 r.

Zgodnie z art. 127 ust. 2 Prawa wodnego termin obowiązywania pozwolenia na szczególne korzystanie z wód tj. na piętrzenie i na pobór wód powierzchniowych, został ustalony na okres nie dłuższy niż 20 lat. Zamierzone korzystanie z wód rzeki Ełk w km 47+400 polega na piętrzeniu tych wód przy jazomości i przy ujęciu młyńskim na małą elektrownię wodną Nowa Wieś Ełcka, kierując jednocześnie część przepływu rzeczno (w ilości do 4,88 m³/s w całości przepływu) na urządzenia turbinowni MEW, wytwarzające energię elektryczną.

Występujący o pozwolenie wodnoprawne, celem utrzymania dotychczasowego stanu będzie kontynuować piętrzenie wody zgodnie z wcześniej wydanymi decyzjami, celem zachowania dotychczasowego reżimu. Funkcjonowanie urządzeń nie naruszy dotychczas panującego reżimu regionu wodnego, ukształtowanego w rzece i jeziorze Ełk w zakresie jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, wręcz przeciwnie podtrzymane zostaną dotychczas panujące od wielu lat warunki równowagi istniejącego reżimu wodnego.

Po rozpatrzeniu dokumentacji, udzielono stronie pozwolenia wodnoprawnego na warunkach określonych w sentencji niniejszej decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie za pośrednictwem Starosty Ełckiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Uiszczono opłatę skarbową w wysokości 217,00 zł.

Z up. Starosty
Halina Ptaszyńska-Plak
Naczelnik Wydziału
Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Otrzymują:

1. Wnioskodawcy,
2. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Ełku
/decyzja + instrukcja gospodarowania wodą
w wersji papierowej/,
3. PZW w Suwałkach, Zakład w Olecku
/decyzja + instrukcja gospodarowania wodą
w wersji papierowej/,
4. Gospodarstwo Jeziorowe Sp. zoo w Ełku,
5. pozostałe strony postępowania – obwieszczenie zgodnie z art. 127 ust. 7a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 145 z późn. zm.), oraz art. 49 Kpa - BIP
6. a/a

Do wiadomości:

1. Gmina Ełk,
2. Sołtys Sołectwa Barany,
3. Sołtys Sołectwa Chruściele,
4. Sołtys Sołectwa Nowa Wieś Ełcka
5. Przewodniczący Rady Gminy Ełk
6. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
/decyzja + operat w wersji elektr. + instrukcja
gospodarowania wodą w wersji elektr. oraz
w wersji papierowej/